

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

PETA NEDJELJA KROZ GODINU

OZDRAVI MNOGE KOJE SU
MUČILE RAZNE BOLESTI

mihael

4 / 2021.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XVI. (2021.), Broj 4 (470),
PETA NEDJELJA KROZ GODINU
7. veljače 2021.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec,
 policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula,
 pomoćnik policijskoga kapelana
 tel.: 88 853, 22 715, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici preuzeta s:
<https://www.homelie.biz/>

VELJAČA

Ned. 7. **PETA NEDJELJA KROZ
GODINU**
Pio IX. papa, Rikard, Držislav

- Pon. 8. Jeronim Emilijani, Jerko, Mladen
- Uto. 9. Skolastika, Apolonija, Sunčana, Zora
- Sri. 10. **Alojzije Stepinac**, Vjekoslav, Vilim
- Čet. 11. **Gospa Lurdska**; Mirjana; Dan bolesnih
- Pet. 12. Eulalija; Melecije, Zvonimir
- Sub. 13. Katarina Ricci, Božidara

MEDITACIJA
Sasvim obično čudo

3

SLUŽBA RIJEČI
PETA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA
Isus nalazi ljudе ondje gdje jesu

4

ČITANJA
Ozdravi mnoge koje su mučile razne bolesti

6

HOMILIJA
Tri dimenzije naše kršćanske vjere

8

KATEHEZA
Godina svetog Josipa

10

UZ BLAGDAN
Alojzije Stepinac

1

3

Mali vjeronaučni kviz
Mali vjeronaučni leksikon

15

14

NAŠI POKOJNI

16

Sasvim obično čudo

Braća Šimun i Andrija žive kao ribari u Kafarnaumu. Stanuju kod Petrove punice, iz čega se može zaključiti da je Petar bio oženjen. Punica je bolesna. Isus ide k njoj, podiže je i ozdravlja. Potom se ona brine za njih.

Ovdje se u biti radi o sasvim običnom pripovijedanju o čudu, sličnim mnogim pripovijedanjima onoga vremena. Ipak, ono rasvjetljuje mnogo od onoga što i tko Isus želi biti za nas.

Svaki je bolestan čovjek bolesnik tijela i duše i time potreban spasenja. Zbog toga i Isusov dolazak u taj bolesni, nespašeni svijet, te početak kraljevstva Božjega sadrže uvijek u sebi ponudu ozdravljenja i spasenja.

Ako je čovjek spreman u svom životu napraviti mjesta za Isusa, onda Isus prihvata tu ponudu. Bez mnogo riječi, Isus mu pruža ruku i podiže ga. To sjeme naklonjenosti skriva u sebi cvjetove bezgraničnog spasenja za tijelo i dušu.

Bolesni osjećaju Isusovu snagu kojom može sve izlječiti i zato hrle k njemu. On nikog ne odbija, ali rano ujutro, još za mraka, povlači se na osamu da bi molio. On zna da nije došao da bi samog sebe postavio u središte pozornosti kao čudotvorni iscjetitelj. Zbog toga je za njega to vrijeme osobne molitve na osami upravo vrijeme kad uvijek nanovo razmišlja o smislu i cilju svojega poslanja. To je vrijeme kada moli da uistinu naviješta Očevu poruku.

Na ovom mjestu možemo, dakle, promatrati ritam Isusova života, koji se provlači kroz čitavo evanđelje: stalna izmjena njegova prilaženja ljudima i povlačenja u osamu, izmjena djelovanja i tištine, ozdravljanja i molitve.

Čovjek Isus treba sate osamljenosti i razgovora s Ocem kako bi potom ponovno mogaoći k ljudima. Njegovi učenici onda, a i mi danas trebali bismo to vidjeti i od njega učiti. ( )

Isus nalazi ljude ondje gdje jesu

U starozavjetnom odlomku Job predstavlja muku na koju čovjek nailazi u svom životu: život je čovjekov »borba«, »vojska«. Hebrejska riječ caba označava zapravo vojnu službu koju netko mora prisilno, ne svojom voljom, odslužiti, a može označavati i prisilan rad. Muke svoga života Job nije sam birao, nije za njih kriv, nego su mu nametnute, poput odsluživanja vojnoga roka.

Život je poput tkanja

Nadalje, život je čovjekov poput najamništva. Najamnik (heb. sakir) bio je plaćeni radnik koji međutim nije posjedovao vlastitoga zemljišta, nego je radio prema ugovoru. Iako nije bio rob, radio je iste poslove. No sebe će Job usporediti i s robom koji žudi za hladom, za odmorom, i s nadničarom koji čeka plaću. Poput njih, i Job iščekuje odmor, smiraj, no njegov život i njegova muka kao da se vrte u krug i kao da im nema kraja jer ne nalazi odmora od patnje ni noću ni danju. Njegov je jad dugotrajan. Ipak, dani su mu brzo prošli, poput tkalačkoga čunka. Kao što je to čest slučaj u starini, život je predstavljen poput tkanja, koje se evo brzo približava

svomu kraju, zbog bolesti kojom je Job pogoden i koja mu ne daje predaha. On se pomirio sa smrću i na kraju upravlja Bogu molitvu da ga se spomene sada na koncu života. Kada se od Boga tražilo da se spomene kako je čovjek samo dah »koji odlazi i ne vraća se više«, od njega se zapravo očekivalo da se smiluje, da suspregne svoj »gnjev« i da ne plane »jarošću«. U očaju, Jobu se čini kao da ionako od života više ne može očekivati nikakvoga dobra.

Ozdravljenje izvire iz samoga Isusa

U odlomku iz Markova evanđelja Isus, u pratnji Jakova i Ivana, ulazi u kuću Šimunovu i Andrijinu.

Na temelju arheoloških nalaza u Kafarnaumu i okolnim naseljima znamo da su se »kuće« zapravo sastojale od više prostorija, korištenih kao spavaonice i ostave, te dvorišnih prostora na kojima se uglavnom odvijao život preko dana. U jednoj takvoj »kući« živjele su velike obitelji budući da su sinovi, oženivši se, ostajali u roditeljskoj kući. Zato je sasvim jasno da je u Kafarnaumu postojala kuća koju su svojom mogli zvati dvojica braće, Šimun i Andrija, iako je barem jedan od njih bio oženjen. To je kuća u kojoj će, prema

Marku, Isus provoditi najviše vremena za svoga javnoga djelovanja u Galileji i u njoj će poučavati. U kasnijim će vremenima, stoga, ta kuća biti osobito štovana i u konačnici pretvorena u crkvu. Evanđelist izvješćuje da je Šimunova punica »ležala u ognjici«. Nakon što su ukućani upozorili Isusa na puničinu bolest, Marko opisuje kako Isus, pristupivši, prihvaća punicu za ruku i podiže je. Riječ je o tipičnim gestama ozdravljenja, koje se susreću i u drugim evanđeoskim izvješćima. Snaga za puničino ozdravljenje izvire iz samoga Isusa, koji pritom ništa ne izgovara, a posebice nikakvu molitvu. Punica je ozdravila i »posluživaše im«, potvrđujući tako svoje potpuno ozdravljenje.

Neraskidiva veza između molitve i navještaja

Unastavku saznajemo da se Isusovo djelovanje sve više širi. Prizor uključuje »sav grad« koji se okuplja na »vratima«, pri čemu se vjerojatno misli na vrata vanjskoga dvorišta Šimunove i Andrijine kuće. Isus lječi i izgoni zloduhe, što je već viđeno u prethodnim odlomcima kao važan dio njegova djelovanja. Isusov prvi dan u Kafarnaumu za Marka je paradigmatski i služi kao primjer Isusova svakodnevnoga djelovanja. Prije zore Isus izlazi iz kuće i povlači se na molitvu. Nije riječ o bijegu od mnoštva ni o židovskom običaju jutarnje molitve, nego evanđelist želi naglasiti neraskidivu vezu između molitve i navještaja. Šimun i ostali učenici prenose mu želju stanovnika Kafarnauma da ga vide, no Isus potiče učenike da krenu dalje. Evanđelje se širi Galilejom i to je Isusovo poslanje – on nalazi ljude onđe gdje jesu.

Širenje evanđelja već je plaća

Kako bi što bolje objasnio slobodu kršćana koji ipak u svojim postupcima moraju paziti na braću, Pavao u drugom čitanju donosi svoj osobni primjer. U svom apostolskom poslanju on je potpuno slobodan i smio bi se poslužiti svim pravima koja iz toga poslanja proizlaze: smio bi imati uza se i ženu i tražiti naknadu za svoj rad. On se, međutim, nije htio time poslužiti. Navješćivanje evanđelja za njega je dužnost koju nije sam preuzeo, nego mu je to Bog naložio kao »službu«. Riječ »služba«, u grčkom je to oekonomia, označava upravitelja koji je bio rob i nije primao nikakvu plaću za službu koju je morao prisilno obavljati. Nagradu pak može tražiti samo onaj koji je slobodan primiti i odbiti službu. Stoga Pavao širenje evanđelja vidi kao svoju plaću. Dapače, njemu je plaća to što bez ikakve plaće, besplatno, navješćuje evanđelje. U svojoj slobodi on je htio svima postati slugom, kako bi mogao svima navijestiti evanđelje, prilagođujući se svakomu. Biti »sluga«, zapravo »rob« (grč. doulos), obilježje je Pavlova poslanja i on će sâm naglašavati da je, kao apostol, sluga Kristov, jer Krist ga je kao i sve vjernike oslobođio od ropstva grijehu i Zakonu. Kršćanin je slobodan, no ta ga sloboda upućuje na služenje novomu gospodaru – Gospodinu. Razlog Pavlova djelovanja kao sluge Kristova i sluge braće stoji u njegovoj želji da bude »suzajedničar« u evanđelju. On u to svjesno ulaze svoju slobodu jer ne želi sam uživati u evanđelju, nego ga želi predati drugima. Širenje evanđelja jedina je Pavlova motivacija i razlog djelovanja.

Prvo čitanje: Job 7, 1-4.6-7

Kinjim se dok se ne smrkne.

Čitanje Knjige o Jobu

Job progovori:
 „Nije li vojnikovanje
 život čovjekov na zemlji
 i dani mu kao dani nadničara?
 Kao što trudan rob za hladom žudi
 i kao nadničar štono plaću čeka,
 mjeseci jada tako me zapadoše
 i noći su mučne meni dosuđene.
 Liježuć pomišljam: 'Kad li ću ustati?'
 A dižuć se: 'Kad ću večer dočekati!'
 I tako se kinjim
 sve dok se ne smrkne.
 Dani moji brže od čunka prođoše,
 promakoše hitro bez ikakve nade.
 Spomeni se: život moj samo je lahor
 i oči mi neće više vidjeti sreće!“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 147, 1-6

Hvalite Gospodina: on liječi one
 koji su srca skršena!

Hvalite Gospodina jer je dobar,
 pjevajte Bogu našem jer je sladak;
 svake hvale on je dostojan!
 Gospodin gradi Jeruzalem,
 sabire raspršene Izraelce.

*****

On liječi one koji su srca skršena
 i povija rane njihove.

On određuje broj zvijezda,
 svaku njezinim imenom naziva.

*****

Velik je naš Gospodin i svesilan,
 nema mjere mudrosti njegovoj.

Gospodin pridiže ponizne,
 zlotvore do zemlje snizuje.

*****

Drugo čitanje: 1Kor 9, 16-19.22-23

Jao meni ako evanđelja ne navješćujem.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo:

Što navješćujem evanđelje, nije mi na hvalu, tā dužnost mi je. Doista, jao meni ako evanđelja ne navješćujem. Jer ako to činim iz vlastite pobude, ide me plaća; ako li ne iz vlastite pobude - služba je to koja mi je povjerena. Koja mi je dakle plaća? Da propovijedajući pružam evanđelje besplatno ne služeći se svojim pravom u evanđelju.

Jer premda slobodan od sviju, sām sebe svima učinih slugom da ih što više steknem. Bijah nejakima nejak da nejake steknem. Svima bijah sve da pošto-poto neke spasim. A sve činim poradi evanđelja da bih i ja bio suzajedničar u njemu.

Riječ Gospodnja

Evanđelje: Mk 1, 29-39

Ozdravi mnoge koje su mučile razne bolesti.

Čitanje svetog Evanđelja po Marku

Uono vrijeme: Pošto Isus iziđe iz sinagoge, uđe s Jakovom i Ivanom u kuću Šimunovu i Andrijinu. A punica Šimunova ležala u ognjici. I odmah mu kažu za nju. On pristupi, prihvati je za ruku i podiže. I pusti je ognjica. I posluživaše im.

Uvečer, kad sunce zađe, donošahu pred nj sve bolesne i opsjednute. I sav je grad nagrnuo k vratima. I on ozdravi bolesnike - a bijahu mnogi i razne im bolesti - i zloduhe mnoge izagna. I ne dopusti zlodusima govoriti jer su ga znali.

Rano ujutro, još za mraka, ustane, iziđe i povuče se na samotno mjesto i ondje se moljaše. Potražiše ga Šimun i njegovi drugovi. Kad ga nađoše, rekoše mu: „Svi te traže.“ Kaže im: „Hajdemo drugamo, u obližnja mjesta, da i ondje propovijedam! Ta zato sam došao.“ I prođe svom Galilejom: propovijedao je u njihovim sinagogama i zloduhe izgonio.

Riječ Gospodnja

Tri dimenzije naše kršćanske vjere

U evanđelju čitamo kako je Isus mnoge bolesnike ozdravio. Evanđelist izvješćuje o jednom zanimljivom dijalogu koji je slijedio poslije ozdravljenja. »Svatko tebe traži« - čitamo primjedbu apostola. Vjerojatno su to rekli u dobroj namjeri, iz njihovih riječi odzvanjalo je možda i nešto ponosa jer su i oni učenici ovog sve popularnijeg Učitelja. Ali Isus nije baš slušao ove riječi. On je razmišljaо u kategorijama budućnosti, već je video one ljude koje je još trebao pohoditi. Napetost između prošlosti i budućnosti. To je priznao i sveti Pavao kada je izjavio da ne gleda na prošlost već na ono što je još ispred njega.

Prvi bolesnik kojega je Isus ozdravio bila je Petrova punica. Pred našim očima ukazuje se lijepa slika. Jedna stara žena koja leži bolesna s povиšenom temperaturom. Nije ona molila Isusa da ju ozdravi, već drugi. Dobri ljudi koji ne misle na sebe, već na druge. Tada je Isus prišao bolesnici, i držeći je za ruke pomogao joj je da ustane. Isus je nježan, gotovo s majčinskim pokretima je podigao bolesnicu. To je naš Isus, takav je on i danas.

U nastavku saznajemo da su u sumraku Isusu donijeli mnoge bolesnike da bi ih ozdravio. Saznajemo da se cijeli grad tiskao pred vratima. Ili evanđelist Marko pretjeruje ili mjesto nazvano gradom nije mogao biti previše napušten. Evanđelje svetog Marka je zapravo kateheza. Šteta što čitanje ne počinje jednom rečenicom ranije. Tamo, naime, saznajemo da je Isus bio u sinagogi gdje je poučavao. Kada je izašao, ozdravio je jednog opsjednutoga. Ljudi su se tome jako začudili i zapitkivali su tko bi mogao biti ovaj čovjek? Zatim slijedi ozdravljenje Petrove punice, potom i mnogih drugih bolesnika. Poput zaključka saznajemo da je u rano jutro Isus otišao na samotno mjesto moliti se. Uočimo redoslijed: Isus je naviještao riječ, ozdravljaо je bolesnike, to jest činio djela ljubavi prema bližnjem, zatim se povukao na usamljeno mjesto da se tamo u samoći moli. Zapazimo i hijerarhiju: Bog, drugi čovjek, ja. To su tri dimenzije naše vjere.

Božja Riječ je temelj na kojemu se gradi naša vjera.

Kršćanstvo je objavljena vjera, što znači, da nije čovjek oslovio Boga, već je Bog oslovio čovjeka. Objava znači i to da se nije čovjek na temelju svojih umnih sposobnosti dovinuo kako bi upoznao

Boga, već se Bog predstavio tko je on, to jest da je dobrostivi Otac koji ljubi čovjeka. Objava nadalje znači da čovjek nije sam po sebi dospio do spoznaje vlastite vrijednosti, već mu je Bog poručio da je svaki pojedini čovjek njegovo ljubljeno dijete, odnosno da je temelj našeg ljudskog dostojanstva činjenica da smo Božja djeca.

Čovjekoljublje je okvir u kojemu našu vjeru provodimo u djelo.

Po učenju svetog Pavla sve je karizma, odnosno sve je dar milosti, svaki talent postoji zbog toga da pomognemo drugima. Na to bismo trebali češće misliti. Zdravlje je Božji dar, i ako je netko zdrav, onda mu to Bog nije dao samo zato da se sebično tome raduje i da uživa život, već i zbog toga da ga učini sposobnim da pomogne drugima. Bogatstvo je Božji dar, i ako je netko materijalno osiguran, onda mu to Bog nije dao samo zato da svoj novac ulaže u banku, već zato da preko njega pomogne onima kojima od ovozemaljskih dobara nije dospjelo obilato.

Osobna molitva je vrelo snage koja našu vjeru oživljava.

Molitva je okretanje Bogu, koga slavimo, kome zahvaljujemo za sve, i od koga molimo oprost svojih grijeha. Ali kršćanska molitva ima i jednu drugu karakteristiku. Kršćanin se ne moli samo za sebe, već i za druge. Danas u svijetu postoji mnoštvo potreba koje sve čekaju da ih u našoj molitvi uzdignemo Bogu. Trebamo se moliti za mir, za patnike, za gladne, za progonjene, za umiruće, ukratko za sve koji su potrebiti naše molitve. Sigurno se i Isus, nakon što je cijeli dan ozdravljao bolesnike i poslije toga otišao na samotno mjesto da moli, zahvalio Ocu za svako čudo koje je učinio, zatim mu je predao sve patnike koji su mu se obratili, ali i one koji će tek slijediti za ovima. Dobro je znati da smo među ovima bili već onda i mi, odnosno, da je Isus već onda kada je ozdravio Petrovu punicu i mnoge druge bolesnike, mislio i na nas i molio za nas.

Sveti Josip

Jobičajeno je svece promatrati kao izvanredne, neobične i pomalo čudne ljude. Kad kažemo nekome da je svetac, tada mislimo da je on toliko pravedan, pošten, krepstan i pobožan da to izaziva poštovanje i divljenje, ali i podsvjesnu odbojnost.

Sveci su stavljeni na oltar. Njima se u čast prave kipovi, služe liturgijske službe, njima se vjernici obraćaju u molitvi, časte njihove sličice, mole ih za zaštitu. Jedni su sveci zagovornici uspešnih poslova, drugi putovanja, treći bolesnika, jedni su zagovornici za djecu, drugi za domaće blago, jedni za urod njiva, drugi za brak, za obitelj, jedni za dobar porod, za slogu među ljudima, za psihički bolesne i tome slično. To sve rezultira uvjerenjem da su sveci božanski, neobični ljudi. Oni kao da ne spadaju u naše sfere, kao da nisu živjeli na zemlji ili kao da nemaju ništa s našim svagdašnjim životom. Tako su, nažalost, sveci postali suprotnost od onoga što se njihovim proglašenjem svetima htjelo. Naime, Crkva je htjela dati ljudima uzor kako da svi postanemo sveti, a ne da se svecima samo mole za zemaljske, sitne potrebe. Nastao je rascjep, i stoga jedva kakva mogućnost da sveci budu uzor, da bi ih netko od ljudi pokušao naslijedovati. Oni se čine nedokučivima, pompoznošću

naših slavlja njima u čast odijeljeni su od nas, pa nitko i ne pomišlja da bi trebao biti kao oni.

Gledamo li pak živote svetaca, vidimo da u njima nema ništa što bi stvorilo takav mentalitet.

Sveti Josip je bio jednostavan, pozadinski čovjek, radnik, tesar komu je u dio palo da bude hranitelj Isusa Krista i Blažene Djevice Marije. Nema u njegovom životu velikih govora, veličanstvenih djela. On nije vodio neku ustanovu ili činio socijalnu i duhovnu obnovu u ljudima. Nije bio poznat čovjek niti u bilo čemu izvanredan. Ili bolje, izvanredan je bio samo u tome što je bio spremjan raditi po savjesti, što je bio spremjan činiti onako kako je Božja volja. On je, prema vjeri Crkve, odlučio živjeti u braku, ali bez bračnih odnosa i djece. Bog mu je prekrižio te planove. Bog je htio da njegova zaručnica, snagom stvarateljskog duha Božjega, utjelovi i rodi Spasitelja ljudske povijesti, te da Josip bude hranitelj, zakonski otac i odgojitelj tog djeteta. Isus nije njegovo dijete, ali niti od njega posvojeno dijete. To je dijete njegove zaručnice, ali ne snagom njegova braka, niti bilo kojeg čovjeka, nego samoga Boga. Drugim riječima, Josip nije bio velik u ljudskom, materijalnom pogledu, ali je bio genijalan i velik u duhovnom pogledu. On je vjerovao da Bog može istom snagom kojom je stvarao gene, stanice i živote ljudi, svoga Sina utjeloviti u krilu njegove

zaručnice. On je povjerovao da se u njegovu braku s Marijom treba roditi Spasitelj čitavog svijeta. On je pristao na nešto takvo, što je bilo nevjerojatno za ljudski rod. On je dakle bio čovjek genijalne vjere.

Za njega kaže evanđelje da je bio pravednik. A pravednik je čovjek koji hodi s Bogom, kaže Stari zavjet.

Uz svoj tesarski i stolarski rad Josip je bio vjernik. On je znao moliti i čitati Svetu pismo, on je pristao da Bogu bude prijatelj, da s njime druguje, da vrši njegovu volju i da Bog po njegovu životu čini svoja djela. Josip je bio toliko spremjan Bogu vjerovati da nije sumnjao ni onda kada mu je Bog govorio u snovima. Bog mu je u snu rekao da uzme Mariju za svoju ženu i da se ne boji onoga što je u njoj začeto. Onda mu je također priopćio da ustane, uzme Mariju i dijete i ode u Egipat, i da se također u određeno vrijeme vrati iz Egipta i nastani u Nazaretu. Drugim riječima, Josip je bio dobro upućen u Božje govore i drugovanja s ljudima. On je znao ocijeniti koji mu to duh govoriti, a to znači da je bio čovjek pobožan, da je znao razlikovati duhove i uvijek ići pravim putem.

Gledajući izvana, čini nam se da je Josip sasvim običan čovjek bez velikih svetačkih dimenzija. No, gledajući iznutra, on pred našim očima izrasta kao jedan od najvećih pravednika Staroga zavjeta. On je očito imao duboki, raznovrstan, bogat i osebujan nutarnji život. Takve pravednike, muževe i starce nalazimo među radnicima, tesarima, ribarima, seljacima i intelektualcima. Ima ljudi koji su izvana čestiti, pravedni i radini, a iznutra su tako uronjeni u Boga i duhovnu stvarnost da nas njihove riječi pogađaju kao proročki govorci.

Sveti Josip je stoga bliz takvima i oni ga razumiju. Nikakvo čudo da su i naši preci u hrvatskom saboru svojevremeno Josipa izabrali za zaštitnika Hrvatske. Pokraj sve jednostavnosti na izvanjskom planu i genijalnosti na duhovnom planu Josip je bliz našem čovjeku, on jednako nadahnjuje intelektualca, političara, seljaka, radnika, bogatog i siromašnog, neukog i učenog.

Josipov život danas stoji pred nama kao veličanstveno duhovno umjetničko djelo. Diveći se njemu, gledajući kako je živio, mi postajemo plemeniti, sposobni i sami biti umjetnici života, ali i stvarati za novi život.

Tomislav Ivančić, *Oaze života*, Teovizija, Zagreb, 2008

Alojzije Stepinac

10. veljače

Zivio je u izuzetno složenom, teškom i tragičnom povijesnom vremenu... Na svijet je pala strašna noć rata. Hrvatski narod i Crkva u njemu nisu bili izuzeti iz te krvave drame Europe i svijeta... U tom zgušnutom vremenu mraka i bola, jauka i smrti, nadbiskup Alojzije Stepinac slijedio je u svojoj savjesti trostruko svjetlo: vjeru, nadu i ljubav... Uvijek je želio dobro svom narodu i svakom narodu; nastoao je pomoći svakom čovjeku bez obzira na uvjerenja; borio se za čast Božju i za dostojanstvo ljudske osobe. Ta, bio je učenik Isusa Krista, Boga i Spasitelja...

Kardinal Franjo Kuharić

Umjesto životopisa, povodom blagdana, donosimo nekoliko blaženikovih rečenica:

„Došlo, dakle, što mu drago u ovim žalosnim vremenima, mi nećemo nikada sagnuti glavu pred zlom koje se širi, pred lažnim duhom vremena, koje je protivno Bogu... I ja vam dovikujem na domaku oluje koja prijeti čitavom svijetu: Ohrabrite se i budite jaki u vjeri, koju očevi vaši isповijedaju već 1.300 godina“.

(1940.)

„.... Svaki dan gledamo nove proglašene odredbe, jedna stroža od druge, koje pogadaju kao krive čisto nevine osobe... Da se osobama tuđe narodnosti oduzima svaka mogućnost samoodržanja i da im postavlja jedan sramotni znak, to spada na čovječnost i na čudoređe. I moralni zakoni ne vrijede samo za pojedince nego i za one, koji vrše vlast u državi... Osim toga, treba smatrati, da djeca u dobi razvitka pogodjena ovim mjerama, da će u njima ukorijeniti osjećaj osvete i kompleks manje vrijednosti, a to će imati sudbonosni utjecaj na njihov psihološki odgoj. Da li mi posjedujemo pravo, da počinjamo sličan atentat protiv ljudske ličnosti?“

(iz prosvjednog pisma ministru unutarnjih poslova dr. A. Artukoviću, 23.5.1941.)

„...Nema sumnje, da je jedna od najljepših odlika hrvatskog narodnog bića u prošlosti bilo nastojanje, kako bi svoj narodni život doveo u sklad s načelima objavljene istine Božje. I to ne samo onda, kad je iz toga mogao izbjijati koristi, nego i onda, kad mu je bila gorka. To očekuje sav hrvatski narod i time se nada i danas od svoga Sabora. Neka donosi zakone poštene, koji se neće kositи sa zakonom Božjim, da se osigura blagoslov Boga stvoritelja... Neka donosi zakone pravedne; gdje su jednak tereti, neka su i jednak prava. Neka donosi zakone moguće, da se narodu ne navaljuju tereti, koje ne može podnosići.“

(pri otvorenju Hrvatskog sabora, 23.2.1942.)

„... Svaki narod i svaka rasa, kako se danas odrazuje na zemlji, imade pravo na život dostojan čovjeka i na postupak dostojan čovjeka... Zato je katolička Crkva uvijek osuđivala, a i danas osuđuje nepravdu i nasilje koje se počinja u ime klasnih, rasnih i narodnosnih teorija... Ona bi se iznevjerila svojoj zadaći, kad ne bi s istom dosljednošću dizala i danas svoj glas na obranu sviju koji se žale na nepravde...“

(iz propovijedi u katedrali u Zagrebu,
25.10.1942.)

„Nije ništa čudo, da mnoge osobe pitaju, kakva je razlika između boljševickih logora i ovih naših. I hoće li ustaški pokret moći računati na blagoslov Božji, ako niječe umirućim ono, što do sada nijedna država nije uskraćivala?...“

(iz prosvjednog pisma ministru unutarnjih poslova dr. A. Artukoviću, 2.11.1942.)

„Također molim u ime čovječnosti, koju je naš narod uvijek toliko poštivao, da više ne dopuštate, da nijedan pripadnik ove države nepravedno trpi. U koncentracionim logorima se nalaze mnoge nevine osobe, koje nikako nisu zaslužile tako tešku kaznu... Grijesi protiv naravnog zakona u ime naroda i države, osvećuju se samoj državi i narodu. U Italiji se nalaze na desetke hiljada naših nevinih ljudi iz Gorskog kotara, Primorja i Dalmacije zatvoreni u koncentracionim logorima i to većinom žene i djeca. Glad, bolesti i stradanja svake vrste su uzrokom tolikog umiranja među ovim nesretnicima... Poglavnice, ne dopustite, da neodgovorni elementi i oni koji nemaju nikakvu punomoć škode pravom dobru našega naroda...“

(iz prosvjednog pisma poglavniku dr. A. Pavelicu,
6.3.1943.)

„... Hrvatski narod se plebiscitarno izjasnio za hrvatsku državu i ja bih bio ništarija, kad ne bih osjetio bilo hrvatskog naroda, koji bijaše rob u bivšoj Jugoslaviji...“

(iz obrane pred sudom).

„... Sveti Ciprijan je dao svom krvniku 25 zlatnika prije nego što mu je ovaj rastavio glavu od tijela. Ja nemam zlata. Sve što mogu ja dati je molitva za onoga, koji će me u smrt otjerati, da mu Gospodin oprosti i dadne vječni život, a meni daruje mirnu smrt... Ja ću uz Božju milost svoju dužnost do kraja ispuniti, bez mržnje protiv ikoga, ali i bez straha pred bilo kime...“

(dva mjeseca pred smrt)

Mali vjeronaučni kviz

- 1. Riječ "Josip" hebrejskog je podrijetla i znači:**
  - a) Bog je milosrdan
  - b) Bog je velik
  - c) neka Bog pridoda
- 2. Po zanimanju Josip je bio:**
  - a) tesar
  - b) klesar
  - c) ratar
- 3. Koliko je Josipovih riječi zapisano u evanđeljima:**
  - a) nijedna
  - b) jedna
  - c) dvanaest
- 4. Sv. Josip spominje se u:**
  - a) u Matejevu i Lukinu evanđelju
  - b) u Markovom evanđelju
  - c) u Ivanovom evanđelju
- 5. Sv. Josip štuje se kao zaštitnik umirućih, odnosno kao zagovornik za sretnu smrt:**
  - a) točno
  - b) netočno
- 6. Koji mjesec u godini je posvećen sv. Josipu?**
  - a) ožujak
  - b) travanj
  - c) lipanj
- 7. Svetkovina sv. Josipa slavi se:**
  - a) 10. ožujka
  - b) 15. ožujka
  - c) 19. ožujka
- 8. Papa Pio IX proglašio je sv. Josipa zaštitnikom sveopće Crkve:**
  - a) 1870.
  - b) 1965.
  - c) 2000.
- 9. Odlukom Hrvatskog sabora sv. Josip proglašen je zaštitnikom hrvatskog naroda:**
  - a) 1687.
  - b) 1941.
  - c) 1991.
- 10. Najveće svetište sv. Josipa nalazi se u:**
  - a) Kanadi
  - b) Italiji
  - c) Francuskoj
- 11. Hrvatsko nacionalno svetište sv. Josipa nalazi se u:**
  - a) Splitu
  - b) Karlovcu
  - c) Zagrebu

Točni odgovori na stranici 15.

Mali vjeronaučni leksikon

Knjige o Kraljevima

Prva i druga knjiga o Kraljevima, hebrejski סֵפֶר מֶלֶכִים sēfer malkîm, starozavjetne povijesne knjige koje opisuju povijest izraelskih i judejskih kraljeva od uspostave kraljevstava do babilonskog sužanstva (587. g. p. Kr.). Izvorno su bile jedna cjelina, koja je potom podijeljena na Prvu knjigu o kraljevima (1 Kr) i Drugu knjigu o kraljevima (2 Kr), u Septuaginti i Vulgati navode se kao Treća i Četvrta knjiga o Kraljevima.

Povijest izraelskih i judejskih kraljeva opisuje se po uhodanom uzorku: stupanje na prijestolje, trajanje vladavine, dob, ocjena pojedinog kralja po njegovu odnosu prema Jahvi ili Baalovu kultu, smrt i mjesto ukopa, nasljednik.

Judejski kraljevi ocijenjeni su različito, a izraelski uglavnom nepovoljno.

Knjige nisu historiografska djela, nago teološka prosudba povijesti starozavjetne zajednice.

Sastavili su je pobornici deuteronomijske predaje nakon razorenja Jeruzalema (587. g. pr. Kr.) služeći se različitim vrelima (Povijest Salomonova, Ljetopisi izraelskih i judejskih kraljeva i dr.); ima i kasnijih dopuna i prerada.

Knjige o Samuelu

Prva i druga knjiga o Samuelu, hebrejski סֵפֶר שְׁמוּאֵל Sefer Šmuel; grčki Σαμουήλ A',B'; latinski I i II Regum, starozavjetne povijesne knjige koje opisuju povijest Izraela od oko 1000. g pr. Kr, od posljednjeg suca Samuela do kralja Davida.

U hebrejskom izvorniku ova je knjiga zajedno s Drugom knjigom o Samuelu predstavljala jedinstvenu Knjigu o Samuelu. Rani grčki prijevod, takozvana Septuaginta podijelila je ovu knjigu na dva dijela i dala joj naslov „Prva knjiga Kraljevanja“ (grč. Βασιλειῶν A'). Takvu će podjelu preuzeti i latinska Vulgata koja će knjizi dati naslov „Prva knjiga o Kraljevima“ (lat. I Regum). Suvremeni prijevodi obično preuzimaju hebrejski naslov knjige koji spominje Samuela, ali zadržavaju i podjelu na dvije knjige, pa tako i u hrvatskom prijevodu postoje Prva i Druga knjiga o Samuelu.

Prva knjiga opisuje djelovanje Samuela kao proroka i suca, Saulovo kraljevstvo, njegovu borbu s Davidom i smrt. Druga knjiga opisuje Davidovo kraljevanje, učvršćenje njegove vladavine i kupnju hramskog prostora.

Kao i knjige o Kraljevima, ni ove knjige nisu historiografska djela. Knjige su nastale u 7. i 6. stoljeću prije Krista. Autori su također pobornici deuteronomijske predaje (pobornici vjernosti Mojsijevu zakonu).

Opći religijski leksikon, LZ Miroslav Krleža Zagreb, 2003.;

Kviz - točni odgovori:

1. c,	3. a,	6. a,	9. a,
2. a,	4. a,	7. c,	10. a,
	5. a,	8. a,	11. c.

NAŠI POKOJNI

ANTON PLEŠA,

PU ličko - senjska, Velebit, 7.veljače 1993.

IVAN CAPAN,

PU zagrebačka, Zagreb, 7.veljače 1994.

PERO ĐUKIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Sisak, 8. veljače 1994.

IVAN BILANDŽIĆ,

PU brodsko - posavska, u službi, Slavonski Brod , 10. veljače 1992.

POČIVALI U MIRU!